

Հավելված
ՀՀ կառավարության 2023 թվականի
սեպտեմբերի 28-ի N 1656 - Ն որոշման

Տ Ա Ր Ե Կ Ա Ն Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

ՍԵՎԱՆԱ ԼՃԻ ԷԿՈՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՄԱՆ, ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ, ՎԵՐԱՐՏԱԴՐՄԱՆ ԵՎ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ
2024 ԹՎԱԿԱՆԻ

NN ը/կ	Միջոցառման անվանումը	Հանձնարարականի կատարվելիք աշխատանքների և միջոցառումների համառոտ նկարագիրը	Կատարման պատասխանատուն	Համակատարողը	Ժամկետը	2024 թ. ֆինանսավորման աղբյուրը և պահանջվող գումարը
1	2	3	4	5	6	7
1. Կառավարման համակարգի կատարելագործում						
1.1.	«Սևան ազգային պարկ» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության կառավարման համակարգի բարելավում	1) «Սևան» ազգային պարկ»-ի ռեկրեացիոն գոտում թվով 5 հանրային լողափի կազմակերպում	ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն	ՀՀ ներքին գործերի նախարարություն ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ ԳԱԱ Սևանա լճի պահպանության փորձագիտական հանձնաժողով (համաձայնությամբ)	2024 թ. և շարունա- կական	«Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի և օրենքով չարգելված այլ միջոցների հաշվին
		2) «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի կարողությունների զարգացում (մասնավորապես, տարեկան	ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն	ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն	2024 թ.	Հայաստանի Հանրապետության օրենքով չարգելված այլ միջոցների հաշվին

		անտառայլանավորման, հատատեղերի հատկացման տեղորոշման), մասնագիտական ունակությունների կատարելագործում				
		3) Սևանա լճի առափնյա տարածքում գտնվող շուրջ 2400 հանգստի, սննդի (300 մշտական գործող) օբյեկտների կոյուղու և կենցաղային հոսքաջրերի կենսաբանական մաքրման կայանների կառուցում և շահագործում՝ համաձայն ՀՀ կառավարության 2006 թվականի մարտի 23-ի N 397-Ն որոշման	Օբյեկտները շահագործող տնտեսավարողներ	ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմին	2024 թ. շարունակական	Օբյեկտները շահագործող տնտեսավարողների միջոցների հաշվին

2. Սևանա լճի ջրհավաք ավազանի բնապահպանական և բնօգտագործման գործառույթների կատարելագործման միջոցառումներ

2.1.	Սևանա լճի և դրա ջրհավաք ավազանի մոնիթորինգի իրականացում	1) Սևանա լճի և դրա ջրհավաք ավազանի գետերի ջրերի աղտոտվածության, այդ թվում՝ ռադիոակտիվ աղտոտվածության մոնիթորինգի իրականացում, միջոցառումների մշակում 2) Սևանա լճում և լճի ջրհավաք ավազանում	ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն	ՀՀ ԳԱԱ (համաձայնությամբ) ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետի աշխատակազմ	2024 թ. և շարունակական	«Հիդրոոդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից իրականացվող ՀՀ 2024 թվականի պետական բյուջեի 1016 «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատում և մոնիթորինգ» ծրագրի 11004
------	---	--	------------------------------------	--	------------------------	---

		<p>հիդրոոդերևութաբանական մոնիթորինգի իրականացում</p> <p>3) Սևանա լճի ջրհավաք ավազանում ստորերկրյա ջրերի մոնիթորինգի իրականացում</p> <p>4) Սևանա լճում և դրա ջրհավաք ավազանի գետերում հիդրոկենսաբանական մոնիթորինգի իրականացում</p>				<p>«Հիդրոոդերևութաբանություն, շրջակա միջավայրի մոնիթորինգ և տեղեկատվության ապահովում» միջոցառման շրջանակներում և ՀՀ ԳԱԱ-ի կողմից 2024 թ. ընթացքում կատարման ենթակա պետական նշանակության աշխատանքների ծրագրին համապատասխան</p>
2.2.	Սևանա լճի և դրա ջրհավաք ավազանի տեղեկատվական համակարգի ստեղծում	Սևանա լճի և ջրհավաք ավազանի տեղեկատվական համակարգի ստեղծման տեխնիկական առաջադրանքի մշակում	ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն	ՀՀ ԳԱԱ Սևանա լճի պահպանության փորձագիտական հանձնաժողով (համաձայնությամբ) Կադաստրի կոմիտե	2024 թ. և շարունակական	Հայաստանի Հանրապետության օրենքով չարգելված այլ միջոցների հաշվին
2.3.	Սևանա լճից ոռոգման սեզոնին ջրի արդյունավետ օգտագործման նպատակով մարզերում, համայնքներում և Սևանա լճի հարակից համայնքներում	Կլիմայի փոփոխության հետևանքով սակավաջրության, ջրային ռեսուրսների արդյունավետ կառավարման նպատակով մարզերում, համայնքներում և Սևանա լճի հարակից համայնքներում ջրա-	ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն	ՀՀ Գեղարքունիքի, ՀՀ Կոտայքի, ՀՀ Արարատի ՀՀ Արագածոտնի մարզպետների աշխատակազմեր	2024 թ. և շարունակական	Հայաստանի Հանրապետության օրենքով չարգելված այլ միջոցների հաշվին

	<p>ջրախնայող տեխնոլոգիաների ներդրում</p>	<p>խնայող տեխնոլոգիաների օգտագործումը (կաթիլային ոռոգման ցանցի ներդրմամբ) հնարավորություն կտա սակավ և սահմանափակ քանակությամբ ջրային ռեսուրսներով իրականացնելու արդյունավետ ոռոգում՝ հնարավորինս նվազեցնելով Սևանա լճից ոռոգման նպատակով ջրի բացթողումը</p>				
2.4.	<p>Որոտան-Արփա-Սևան հիդրոհանգույցի սպասարկման, շահագործման ու պահպանման աշխատանքների իրականացում</p>	<p>Արփա-Սևան հիդրոտեխնիկական կառույցի շահագործում և պահպանում՝ օրենսդրությամբ սահմանված նորմերի համաձայն</p>	<p>ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության ջրային կոմիտե</p>		<p>2024 թ. և շարունակական</p>	<p>Արփա-Սևան թունելի պահպանման և շահագործման նպատակով պահպանման ծախսերի համար ՀՀ 2024 թվականի պետական բյուջեից կպահանջվի 300,000.0 հազ. դրամի հատկացում</p>
2.5.	<p>Ցանցավանդակային ձկնաբուծական տնտեսության ազդեցության գնահատում Սևանա լճի էկոհամակարգի վրա</p>	<p>Ցանցավանդակային ձկնաբուծական տնտեսության գործունեության հետևանքով կենսաժին տարրերի (ֆոսֆոր, ազոտ) քանակի հաշվարկում և</p>	<p>Սևանի իշխանի պաշարների վերականգնման և ձկնաբուծության զարգացման հիմնադրամ (համաձայնությամբ)</p>	<p>ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն ՀՀ ԳԱԱ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2024 թ.</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետության օրենքով չարգելված այլ միջոցների հաշվին</p>

		Սևանա լճի էկոհամակարգի վրա ազդեցության գնահատում	ՀՀ ԳԱԱ (համաձայնությամբ)			
2.6.	Սևանա լճի շրջակայքում ջրածածկ և ջրածածկման ենթակա տարածքներում անտառմաքրում (382,42 հա)	Սևանա լճի շրջակայքում ջրածածկ և ջրածածկման ենթակա տարածքներում անտառմաքրման աշխատանքների իրականացում՝ 382,42 հա («Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի կողմից՝ 110,82 հա, կապալառուի կողմից՝ 271,6 հա)	ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն	ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետի աշխատակազմ	2024 թ. և շարունակական	Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե՝ «Սևանա լճի ջրածածկ անտառտնկարկների մաքրում» միջոցառում՝ 98603,1 հազ. դրամ
2.7.	Սևանա լճի շրջակայքում նոր անտառաշերտի հիմնում	Սևանա լճի շրջակայքում 5 հեկտար անտառաշերտի հիմնում «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի միջոցներով	ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն	ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետի աշխատակազմ ՀՀ ԳԱԱ (համաձայնությամբ)	2024 թ. և շարունակական	Հայաստանի Հանրապետության օրենքով չարգելված այլ միջոցների հաշվին
2.8.	Սևանա լճի շրջակայքում ջրածածկման ենթակա տարածքներում ջրի տակ մնացած շինությունների ու ենթակառուցվածքների մաքրման աշխատանքների իրականացում	Սևանա լճի շրջակայքում ջրածածկման ենթակա տարածքներում ջրի տակ մնացած շինությունների ու ենթակառուցվածքների ապամոնտաժում և թափոնների մաքրում, 1901.5 մ բացարձակ նիշից ներքև գտնվող ապօրինի կառուցված և տիրագուրկ շենք-	Ինքնակամ կառուցված շենք-շինություններով զբաղեցված հողամասերի սեփականատերեր Սևան, Գավառ, Մարտունի, Վարդենիս, Ճամբարակ համայնքներ, ՀՀ քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային	ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն	2024 թ. և շարունակական	Ինքնակամ կառուցված մաքրման ենթակա շենք-շինությունների սեփականատերերի միջոցների հաշվին, պետական կամ համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասում գտնվող ինքնակամ կառուցված շենք-շինությունների և

		շինությունների ապամոնտաժում՝ համապատասխան ֆինանսավորման առկայության դեպքում	անվտանգության տեսչական մարմին			տիրագորկ շինություն- ների դեպքում՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենքով չարգելված այլ միջոցների հաշվին
2.9.	Սևանա լճի և դրա ջրհավաք ավազանում ձկան և խեցգետնի պաշարների հաշվառում, օգտագործման թույլատրելի չափաքանակների սահմանում, ձվադրավայր հանդիսացող հիմնական գետերում ձկան վերարտադրման պայմանների ուսումնասիրում, բնական ձվադրավայրերի առկա վիճակի գնահատում	Կենդանական ոեոուրսների, այդ թվում՝ ձկան և խեցգետնի պաշարների հաշվառում և օգտագործման թույլատրելի չափաքա- նակների սահմանում, ձվադրավայր հանդիսացող հիմնական գետերում ձկան վերարտադրման պայ- մանների ուսումնա- սիրում, բնական ձվադրավայրերի առկա վիճակի գնահատում, վերականգնման ուղիների մշակում	ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն	ՀՀ ԳԱԱ (համաձայնությամբ) ՀՀ Գեոարքունիքի մարզպետի աշխատակազմ	2024 թ. և շարունա- կական	Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե՝ «Սևանա լճում և դրա ջրհավաք ավազանում ձկան և խեցգետնի պաշարների հաշվա- ռում» միջոցառման շրջանակներում՝ 15452.2 հազ. դրամ և օրենքով չարգելված այլ միջոցների հաշվին
2.10.	«Սևան» ազգային պարկի և համայնքների միջև սահմանների ճշգրտում	«Սևան» ազգային պարկի սահմանների չափագրում, կոորդինատների ճշգրտում և ամրագրում	ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն	ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Կադաստրի կոմիտե	2024 թ. և շարունա- կական	Հայաստանի Հանրապետության օրենքով չարգելված այլ միջոցների հաշվին

		«Սևան» ազգային պարկի և հարակից համայնքների հետ խնդրահարույց տարածքների հստակեցում, համադրվող տարածքների խնդրի կարգավորում		ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետի աշխատակազմ ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտե		
2.11.	Սևանա լճի ջրհավաք ավազանում առաջացած կեղտաջրերի մաքրում	Գյուղական առափնյա համայնքներում՝ կոյուղացում, մաքրման կայանների (լոկալ, կենսաբանական) տեղադրում	ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության ջրային կոմիտե Տեղական ինքնակառավարման մարմիններ (համաձայնությամբ)	ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտե	2024 թ. և շարունակական	Հայաստանի Հանրապետության օրենքով չարգելված այլ միջոցների և տեղական ինքնակառավարման մարմինների միջոցների հաշվին
2.12.	Գավառի, Մարտունու և Վարդենիսի կեղտաջրերի մեխանիկական մաքրման կայաններում կենսաբանական մաքրման և տիղմի մշակման կառուցվածքների շինարարության նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի մշակում, կենսաբանական մաքրում իրականացնող	Կենսաբանական մաքրման և տիղմի մշակման կառուցվածքների նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի մշակման և շինարարության ֆինանսավորման աղբյուրի (աղբյուրների) հստակեցում, գործող մեկ կեղտաջրերի մաքրման կայանում պիլոտային	ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության ջրային կոմիտե «Վեոլիա Ջուր» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)	ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտե	2024 թ. և շարունակական	Հայաստանի Հանրապետության օրենքով չարգելված այլ միջոցների հաշվին

	կեղտաջրերի մաքրման կայանների նախագծում	ծրագրով կենսաբանական մաքրման ու տիղմի մշակման կառուցվածքների նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի մշակում ու շինարարության իրականացում՝ համապատասխան ֆինանսավորման առկայության պարագայում				
2.13.	Այլընտրանքային ջրային ռեսուրսների օգտագործում, նոր ջրամբարների նախագծում, կառուցում	ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Արգիճիի և Աստղաձորի ջրամբարների նախագծում, կառուցում	ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության ջրային կոմիտե	ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտե ՀՀ ԳԱԱ Սևանա լճի պահպանության փորձագիտական հանձնաժողով (համաձայնությամբ)	2024 թ. և շարունակական	ՀՀ պետական բյուջեով և Հայաստանի Հանրապետության օրենքով չարգելված այլ միջոցների հաշվին
2.14.	Ըստ տարեկան հաստատված առավելագույն չափաքանակի Սևանա լճից ջրթողումների և ջրառների պլան-ժամանակացույցի կազմում, ներկայացում ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն (ապրիլ-մայիս)	Հինք ընդունելով յուրաքանչյուր տարի համապատասխան ջրօգտագործողների կողմից ներկայացված հայտերը (գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ոռոգման համար գործող նորմատիվային պա-	ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության ջրային կոմիտե	ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն ՀՀ ԳԱԱ (համաձայնությամբ) ՀՀ ԳԱԱ Սևանա լճի պահպանության փորձագիտական հանձնաժողով (համաձայնությամբ)	2024 թ. և շարունակական	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		հանջներին համապատասխան)՝ կազմվում է ջրթողումների և անվերադարձ ջրառի պլան-ժամանակացույց և ներկայացվում է ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն (ապրիլ-մայիս)				
2.15.	Ձկան պաշարների համալրում	Էնդեմիկ և հազվագյուտ ձկնատեսակների վերարտադրության ապահովում, մանրածկան բացթողում և սիգի ձվադրման շրջանում որսի արգելում	Սևանի իշխանի պաշարների վերականգնման և ձկնաբուծության զարգացման հիմնադրամ (համաձայնությամբ) ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն	ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետի աշխատակազմ ՀՀ ԳԱԱ (համաձայնությամբ) Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմին	2024 թ. և շարունակական	Սևանա լճում իշխանի պաշարների վերականգնման և ձկնաբուծության զարգացման համալիր ծրագրի շրջանակներում
2.16.	«Սևան» ազգային պարկի պահպանություն, պարկում գիտական ուսումնասիրությունների և անտառտնտեսական աշխատանքների կատարման ծառայություններ	Պարկի տարածքի բնական էկոհամակարգերի, լանդշաֆտային ու կենսաբանական բազմազանության, գենոֆոնդի, բնության ժառանգության պահպանություն, վերարտադրություն, գիտական ուսումնասիրություններ և շրջակա միջավայրի դիտանցի իրականացում	ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն	ՀՀ ԳԱԱ (համաձայնությամբ) ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտե	2024 թ. և շարունակական	Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե՝ «Սևան» ազգային պարկի պահպանության, պարկում գիտական ուսումնասիրությունների, անտառտնտեսական աշխատանքների կատարում» միջոցառում, նախատեսված

						հատկացումը՝ 431979.4 հազ. դրամ
2.17.	Սևանա լճի և դրա ջրհավաք ավազանի կենսատեսությունների (այդ թվում՝ ձկան և խեցգետնի) արդյունահանման և արդյունագործական որսի տարեկան առավելագույն չափաքանակների և արդյունագործական որսի որակի բնութագրերի սահմանում	«Սևանա լճի էկոհամակարգի վերականգնման, պահպանման, վերարտադրման և օգտագործման միջոցառումների 2024 թվականի տարեկան ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման (այսուհետ՝ որոշում) հաստատումից հետո՝ հիմք ընդունելով նախորդ տարվա «Սևանա լճում և դրա ջրհավաք ավազանում ձկան և խեցգետնի պաշարների հաշվառում» միջոցառման ամփոփ արդյունքները, կատարվում է լրացում որոշման մեջ	ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն	ՀՀ ԳԱԱ (համաձայնությամբ) ՀՀ ԳԱԱ Սևանա լճի պահպանության փորձագիտական հանձնաժողով (համաձայնությամբ)	2024 թ.	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
2.18.	Ջրային պաշարների հաշվառում, նոր ջրային հաշվեկշռի կազմում	1) Համալիր ուսումնասիրությունների կատարման միջոցով հաշվառել Սևանա լճի ջրհավաք ավազանի ջրային պաշարները, ջրային հաշվեկշռի	ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն	ՀՀ ԳԱԱ (համաձայնությամբ)	2024 թ. և շարունակական	Հայաստանի Հանրապետության օրենքով չարգելված այլ միջոցների հաշվին

		<p>հաշվարկման նոր մեթոդիկայով ճշգրտել Սևանա լճի ջրային հաշվեկշիռը</p> <p>2) Լճի մակերևույթից գոլորշացման հաշվարկման մեթոդիկայի վերանայում և կլիմայական տարրերի փոփոխության հետ կապված՝ գոլորշացման մեծության փոփոխության գնահատում</p>				
2.19.	<p>Սևանա լճի և դրա ջրհավաք ավազանի տարածքում մարզերի և համայնքների՝ ըստ ոլորտների սոցիալ-տնտեսական զարգացման երկարաժամկետ ծրագրերի մշակում</p>	<p>Արդյունաբերության, գյուղատնտեսության, տրանսպորտի, էներգետիկայի, կապի, տուրիզմի, քաղաքաշինության և բնապահպանության ոլորտների զարգացման միջոցառումների մշակում</p>	<p>ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն</p> <p>ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտե</p>	<p>ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետի աշխատակազմ</p>	<p>2024 թ. և շարունականան</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետության օրենքով չարգելված այլ միջոցների հաշվին</p>
2.20.	<p>Սևանա լճի Էկոհամակարգի վերականգնման գիտահետազոտական աշխատանքների</p>	<p>Էկոհամակարգի վերականգնման և կայուն օգտագործման գիտական հիմունքների մշակում՝ «Սևանա լճի Էվտրոֆացման</p>	<p>ՀՀ ԳԱԱ Սևանա լճի պահպանության փորձագիտական հանձնաժողով (համաձայնությամբ)</p> <p>ՀՀ ԳԱԱ</p>	<p>ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն</p>	<p>2024 թ. և շարունականան</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետության օրենքով չարգելված այլ միջոցների հաշվին</p>

	համապարփակ ծրագրերի մշակում	մեխանիզմների գնահատում և «ծաղկման» երևույթների դեմ պայքարի մեթոդների մշակում» ծրագիր	(համաձայնությամբ)			
--	--------------------------------	---	-------------------	--	--	--

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
 ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
 ՂԵԿԱՎԱՐ

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ